

FÓRMULA MAGISTRAL

Enric I. CanelaCATEDRÀTIC DE BIOQUÍMICA I BIOLOGIA MOLECULAR.
FACULTAT DE BIOLOGIA DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

EL FUTUR DEL PAÍS NO ÉS COSA DE CIENTÍFICS

Ahores d'ara la gran part del país té assumit que la riquesa i el benestar social depenen d'incorporar-se plenament a la societat del coneixement, és a dir fer que el coneixement sigui un factor productiu principal.

El mercat de treball fa temps que mostra una preferent demanda de persones altament qualificades i les dades indiquen que l'atur és més elevat entre la gent sense estudis. Un error empresarial és pagar salaris baixos als treballadors altament formats, com si la competitivitat estigués més basada en els salaris baixos que en la innovació. Volen expulsar talent en comptes d'atreure'l?

L'impuls a l'economia del coneixement depèn de diferents elements. Un és que el sector productiu faci de tractor, però no és l'únic. Tan important com aquest o, fins i tot, més és que l'administració es mobilitzi mitjançant eines polítiques i financeres.

Fa pocs dies la Comissió Europea va publicar l'informe *Monitoring the impact of EU framework programmes*. L'informe fa una revisió exhaustiva de la literatura i les pràctiques més rellevants a escala mundial pel que fa al seguiment de l'impacte científic, social i econòmic de les inversions en recerca i innovació.

L'objectiu implícit de la Comissió Europea, segurament, és aconseguir que els plans de recerca i innovació europeus serveixin també per influir en els ciutadans mitjançant fer explícit i transparent l'impacte social de la inversió en recerca i innovació. Més consciència ciutadana d'aquest impacte genera suport popu-

La Marató de TV3, en l'àmbit mèdic, és un exemple d'èxit, però falta més suport a la recerca. ARXIU / TV3

“**Els països que volen ser líders no dubten a fer polítiques clares i explícites. Es veu tant en el pressupost com en l'acció política. No és el cas de Catalunya i jo estic decebut. No ara, la meva decepció és d'anys. El sistema català viu de la inèrcia del salt endavant que en alguns aspectes va poder fer Andreu Mas-Colell entre els anys 2000 i 2003**”

lar a la recerca científica i aquest suport induïx demandes polítiques en favor de la inversió en R+D+I o, si més no, no les fa estranyes entre els ciutadans.

En l'àmbit mèdic això és ja evident. La Marató de TV3 és l'exemple més clar, però no l'únic, d'implicació popular en suport a la recerca. De totes maneres, a Catalunya la consciència del impacte social de la ciència no va gaire més enllà. La percepció de necessitat d'altres aspectes de la recerca no és gran. Tothom troba normal la predicció meteorològica encertada, que un telèfon mòbil sigui capaç de controlar dispositius de la llar o del cotxe a distància, que les grans cadenes de distribució puguin gestionar les preferències de cadascú o roba feta amb teixits que prenen decisions, etc. Però no es pensa que tot això és gràcies a la recerca.

Els països que volen ser líders no dubten a fer polítiques clares i explícites. Es veu tant en el pressupost com en l'acció po-

lítica. No és el cas de Catalunya i jo estic decebut. No ara, la meva decepció és d'anys. El sistema català viu de la inèrcia del salt endavant que en alguns aspectes va poder fer Andreu Mas-Colell entre els anys 2000 i 2003. La inèrcia hi és, però

Les tasques d'anàlisi

El Consell Assessor per a l'impuls del Fòrum Cívic i Social per al Debat Constituent és l'òrgan encarregat de preparar les tasques d'anàlisi, articulació i creació d'un Fòrum Cívic i Social per fer el Debat Constituent que serà un instrument de participació i cohesió social, que compti amb la participació de la ciutadania, i que s'articuli com un espai de debat per tot el territori de Catalunya.

amb pendent negatiu.

La meva decepció no ve tant de la manca de prioritats econòmiques, comprensible relativament per raons de la crisi i el desgavell posterior provocat per la indecent intervenció de la Generalitat. Ve de l'encaix de la ciència, la recerca, el desenvolupament i la innovació en l'organigrama de govern i en el dia a dia polític.

EL CONSELL ASSESSOR. No tornaré a parlar de la manca d'un departament dedicat a la universitat, la recerca i la innovació, ara em referiré al discurs i l'acció. Posaré un exemple molt proper en el temps. A final d'octubre es va crear el Consell Assessor per a l'impuls del Fòrum Cívic i Social per al Debat Constituent. Va ser anunciat com quelcom de gran transcendència per definir com haurà de ser el nostre país.

La importància donada quedava reflectida en les paraules del president Torra: “Un fòrum de gran participació ciutadana que repensi la societat catalana del segle XXI. Que reflexioni sobre qui volem ser, què volem ser i com volem ser amb l'objectiu que un futur Parlament constituent, sigui quina sigui la seva composició, tingui una orientació clara de quina mena de país ambiciona la ciutadania.”

L'informe *Monitoring the impact of EU framework programmes* mostra alguns indicadors d'acció en política científica, com ara consultes dels responsables polítics als científics i la seva participació en debats polítics, entre d'altres. Als dos dies ja sabíem el nom de 13 membres d'aquest consell. Entre alguns companys vam comentar, sense sorpresa, que els científics havíem estat obviats. Tot i que encara hi ha espai per incorporar-n'hi algun i encara que no sigui aquesta la intenció, el missatge que hem percebut del govern és: reflexionar sobre el futur del país no és cosa de científics.